

Dz. U. 2001 Nr 122 poz. 1320

**Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2020 r.
poz. 1669.**

U S T A W A

z dnia 23 sierpnia 2001 r.

o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady organizowania zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym przez przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym;
- 2) organy administracji rządowej właściwe w zakresie organizowania oraz sprawowania nadzoru nad realizacją zadań, o których mowa w pkt 1;
- 3) zasady finansowania zadań, o których mowa w pkt 1.

Art. 2. W rozumieniu ustawy do zadań na rzecz obronności państwa należą w szczególności przedsięwzięcia w zakresie:

- 1) mobilizacji gospodarki, obejmujące zadania wybranych działów gospodarki w zakresie zabezpieczenia potrzeb obronnych państwa oraz na rzecz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i wojsk sojuszniczych w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, a także w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia ludzkiego;
- 2) militaryzacji, obejmujące uzupełnienie potrzeb kadrowych i sprzętowych wynikających ze struktury jednostki zmilitaryzowanej oraz inne przedsięwzięcia w zakresie przygotowań organizacyjno-mobilizacyjnych, jeżeli na mocy odrębnych przepisów przedsiębiorca jest przewidziany do objęcia militaryzacją;
- 3) planowania operacyjnego, obejmujące przedsięwzięcia planistyczne, dotyczące w szczególności funkcjonowania przedsiębiorcy w warunkach

zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, a także w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia ludzkiego;

- 4) szkolenia obronne, obejmujące działania podejmowane w czasie pokoju, mające na celu przygotowanie załogi do realizowania zadań obronnych;
- 5) wynikającym z obowiązków państwa-gospodarza, obejmujące przedsięwzięcia związane z udzieleniem wsparcia przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wojskom sojusznicznym, w tym udostępnienie lokalnej infrastruktury, realizację zabezpieczenia logistycznego oraz ochrony wojsk i obiektów.

Art. 3. W rozumieniu ustawy przedsiębiorcą o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym jest przedsiębiorca realizujący zadania, o których mowa w art. 2, którego terenem działania jest obszar większy niż jedno województwo lub którego przedmiotem wykonywanej działalności gospodarczej jest:

- 1) eksploatacja lotnisk i portów morskich;
- 2) kolportaż;
- 3) nadawanie programów radiowych i telewizyjnych;
- 4) produkcja, transport i magazynowanie produktów naftowych;
- 5) produkcja, remont lub modernizacja uzbrojenia i sprzętu wojskowego;
- 6) realizacja obrotu specjalnego;
- 7) transport;
- 8) usługi pocztowe;
- 9) usługi telekomunikacyjne;
- 10) wytwarzanie, dystrybucja i przesyłanie gazu ziemnego, paliw płynnych oraz energii elektrycznej;
- 11) wytwarzanie i dystrybucja produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środków ochronnych i wyrobów medycznych oraz udzielanie świadczeń zdrowotnych.

Art. 4. Organy administracji rządowej organizują zadania na rzecz obronności państwa, realizowane przez przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz sprawują nadzór nad ich realizacją.

Art. 4a. 1. Rada Ministrów ustala program mobilizacji gospodarki w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 2 pkt 1, zwany dalej „programem”.

2. Program wskazuje:

- 1) zadania organów administracji rządowej w zakresie prowadzenia działań o charakterze organizacyjno-planistycznym, związanych z przygotowaniem gospodarki do funkcjonowania w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, a także w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia ludzkiego;
- 2) zadania, jakie mogą być nałożone na przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym w zakresie dostaw lub remontów uzbrojenia i sprzętu wojskowego na potrzeby:
 - a) Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i wojsk sojuszniczych realizujących wspólne zadania obronne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) jednostek organizacyjnych nadzorowanych, podległych lub podporządkowanych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych,
 - c) jednostek organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
 - d) jednostek organizacyjnych nadzorowanych, podległych lub podporządkowanych Ministrowi Sprawiedliwości;
- 2a) zadania, jakie mogą być nałożone na przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym w zakresie wytwarzania i dystrybucji produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środków ochronnych i wyrobów medycznych oraz udzielania świadczeń zdrowotnych na potrzeby ludności Rzeczypospolitej Polskiej, w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego;
- 3) możliwości w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych ludności oraz możliwości produkcyjno-usługowe wybranych działów gospodarki.

3. Do programu stosuje się przepisy o ochronie informacji niejawnych.

4. Minister Obrony Narodowej, w uzgodnieniu z właściwymi ministrami i kierownikami urzędów centralnych, koordynuje przygotowanie programu.

Art. 4b. 1. Decyzję o uruchomieniu programu podejmuje Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia.

2. Program może być uruchomiony selektywnie lub w pełnym zakresie.

3. Działania przygotowawcze związane z uruchomieniem programu przedsiębiorcy realizują przez wykonywanie przedsięwzięć planistycznych, o których mowa w art. 2 pkt 3.

4. Selektywne uruchomienie programu polega na uruchomieniu określonego potencjału produkcyjnego i usługowego przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym w zakresie realizacji zadań, o których mowa w ust. 5.

5. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, zadania, o których mowa w art. 4a ust. 2 pkt 2 i 2a, które mają być uruchomione podczas selektywnego uruchomienia programu, mając na względzie uruchomienie odpowiedniego potencjału produkcyjnego lub usługowego przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym.

6. Selektywne uruchomienie programu lub jego uruchomienie w pełnym zakresie może nastąpić w przypadku:

- 1) pojawienia się bezpośredniego zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 2) ochrony ludności przed zagrożeniami występującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których charakter i rozmiar wymaga użycia środków niebędących w posiadaniu właściwych organów administracji rządowej lub posiadanych w niewystarczającej ilości.

7. Organy administracji rządowej, o których mowa w art. 5, mogą wnioskować do Prezesa Rady Ministrów o selektywne uruchomienie programu. Wniosek przekazuje się do wiadomości Ministra Obrony Narodowej. Wniosek powinien zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie zadania do realizacji wraz z uzasadnieniem;
- 2) źródła finansowania zadań realizowanych przez przedsiębiorców po uruchomieniu programu.

Art. 5. Organem administracji rządowej właściwym do organizowania oraz sprawowania nadzoru nad realizacją zadań na rzecz obronności państwa, wykonywanych przez przedsiębiorcę, jest:

- 1) wobec spółek handlowych, w których Skarb Państwa posiada co najmniej 50% akcji lub udziałów – minister wykonujący prawa z tytułu posiadania akcji

lub udziałów należących do Skarbu Państwa, w uzgodnieniu z ministrem właściwym ze względu na przedmiot działania spółki;

- 2) wobec pozostałych spółek – właściwy terytorialnie wojewoda, z zastrzeżeniem pkt 3;
- 3) wobec przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym – organy wskazane w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 6.

Art. 6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym, o których mowa w art. 3. W rozporządzeniu należy określić organy organizujące i nadzorujące wykonywanie zadań wyszczególnionych w art. 2 przez poszczególnych przedsiębiorców.

Art. 7. 1. Zadania na rzecz obronności państwa, o których mowa w art. 2, są nakładane na przedsiębiorcę w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez organ, o którym mowa w art. 5.

2. Wykonywanie zadań, o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorcą, przez organ, który wydał decyzję nakładającą obowiązek ich realizacji, i jest finansowane z budżetu państwa oraz planowane w części budżetowej organu będącego stroną umowy, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Prace związane z prowadzeniem przygotowań do realizacji zadań na rzecz obronności i bezpieczeństwa zewnętrznego państwa, mające charakter planistyczny, są finansowane ze środków własnych przedsiębiorcy.

Art. 8. Ustawa nie narusza określonych w odrębnych przepisach zasad i trybu oraz kompetencji organów administracji rządowej i samorządowej w zakresie nakładania na przedsiębiorców zadań na rzecz obronności państwa, ich finansowania oraz sprawowania nadzoru nad ich wykonywaniem.

Art. 9. (pominięty)¹⁾

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia²⁾.

¹⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 września 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców (Dz. U. poz. 1669).

²⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 23 października 2001 r.